

להתחתן עם בית חרושת לגלידה-2015-Marrying an Ice Cream Factory

יש איזו אלגנטיות שובת לב בסרטו של רני מדין החל מהרגע הראשון שלו. היא נמצאת בפער שבין ההבטחה הגדולה שבכותרת הסרט להצעה בחדרי החדרים של אחת מן המשפחות העשירות והמשפיעות בישראל לבין המציאות הפילמאית הצהובה לכאורה שנפרשת בפניכם במשך ה 72 הדקות שלאחריה בסוג של איפוק מדוד יקי.

בעידן שבו עוד כפולה בעיתון או ספיישל בתוכנית "אנשים" של דרור גלברמן שימשך עשרים דקות צהובות שלמות לכל היותר ואמור לחלץ מכם תגובה רגשית עליה הוחלט מראש, יש ב"להתחתן עם בית חרושת לגלידה" לא רק אורך נשימה, אלא בעיקר גישה אינטלקטואלית כובשת מן הרגע הראשון בהתייחסות לגיבורי הסרט ולמושא תחום העיסוק שלו.

זהו לא רק סיפור על אהבה גדולה המתאיידת, אלא דיון עקרוני, חשוף ולא צדקני ביכולת של האדם "הרגיל" לדלג מעל משוכות מוצאו הסוציאקונומי, להתחתן "נכון" ובו בעת להישאר מאושר תוך כדי שהוא גם צריך להדוף את השדים הפנימיים שלא מרפים.

זהו לא רק סיפור האהבה הנכזבת האישי של רעיה שטראוס לולול אלא סיפורה של משפחה שלמה שכבר שנים נמצאת על איזו מדוחה ציבורית ועין פוקחת ישראלית לא מפרגנת במיוחד, ואיך לא בעצם? מי לא היה רוצה להיות במובן כזה או אחר נצר לשושלת של כסף, כוח, מעמד והשפעה גדולה על החברה הישראלית. אבל מדין מצליח, באורח פשוט מופלא לא רק שלא להתחמק מכל השאלות הבוערות בייצוג של אחת ממשפחות אצולת הממון המקומיות אלא אפילו להתעמת עם הרבה מאד חן בין לא מעט אקסיומות והנחות שגויות היושבות במוחם של אנשים לגבי המשוואה הבנאלית של כסף אמור לקנות אושר או להפך?

האם באמת אפשר לקנות אהבה והאם זו בכלל שאלה שהיא רלוונטית למה שנראה שהוא סיפור חיים נורמטיבי, לא כזה שבחר לעסוק בה אלא פשוט נקלע אליה. מהזן שעלול להתרחש ואף מתרחש במשפחות רבות. אלו גיבורי סיפורו של מדין, הוא עצמו, אימו, אביו ואחיו והדרך שבה הוא בוחר לתאר אותם שובים את הלב. הכסף הגדול, הימצאותו בשפע או העדרו, המעמד אל מול חוסר המעמד, וההשפעה של מונח השייכות למשפחת שטראוס, נמצאים שם ברקע לכל אורכו כפקטור שקבע תהליכים, ברא עולמות או החריב אותם אבל מדין, שגדל לתוכו, נותן לצופה לשפוט בצורה חכמה תוך כדי שהוא מציג את פרקי סיפור האהבה הבלתי אפשרי לכאורה ואת מרקם חייו שלו בתוכם באומץ ראוי לשבח. יתכן שהזיגזג הזה בין כוח,

למעמד, לכסף ולעובדה שכשהוא נוכח ביום של חייך גם אם לא עשית אותו או בחרת בו, נותנים איזו זווית שלווה לעשייה הדוקומנטרית המשובחת והמוקפדת הזו.

יש שני רגעים פילמאים מתוך הסרט הזה שנחרטו לי היטב מכיוון שהם מנסחים היטב את האלגנטיות שלו במה שהוא ישירות והתבוננות פנימית חסרת עקבות או הנחות. מדין מציג, בעיני לפחות, את הכול, לשיפוט הצופה: באחד מהם מצוטטת אחותו בהרצאה שהיא מעבירה, במקביל לתיעוד של צילום חגיגה משפחתית של שבט שטראוס סביב שולחן חג כלשהוא, כי הכינוי בו משתמשים במשפחה לתיאור מעמדם של מחותנים במשפחה הוא "בשר זר" [בגרמנית יקית מתבקשת כמובן]. זהו רגע של כנות נדירה מכיוון שהוא נותן את התשובה הברורה בעליל, גם אם אתם "מתחתנים" עם כסף, זה לא אומר בהכרח שאתם הופכים לחלק מן האג'נדה העסקית המשפחתית, ובפער הזה, סיפור האהבה והבגידה הגדולה של ולול ורעיה כמו גם חייהם של כולם, מתקיימים בליט ברירה בתוך מינזסצינה שאין להם שליטה לגביה.

ברגע השני הנדיר מצולמת גם עופרה שטראוס בתוך החגיגה המשפחתית כשווה בין שווים לכאורה, כמי שמעמדה כאם המאטריכאלית החדשה שצריכה להמשיך לתחזק ולהעצים את האימפריה הכלכלית של השבט ברור לצופה כמו גם לבני המשפחה. היא לא לוקחת חלק פעיל בדיבור או באמירה כלשהיא, והמצלמה מתבוננת בה ביראת כבוד הנדרשת למי שמנהלת את העניינים. במעין סתירה לרגש הגדול שהסרט הזה מביא איתו, יש כאן שוב הצגה אלגנטית סוגסטיבית של מה שהוא הליבה הת'כלסית של כל העניין: יש כאן ברקע כבר הרבה יותר מבית חרושת לגלידה, תרצו או לא תרצו.

אין כאן מסקנות נחרצות של עוני מול עושר. אין כאן הצדקה או דטרמיניזם. יש כאן הצגה של תרבות יקית, ושל אחרות ישראלית, של עבודה קשה שקונה נסיבות חיים ושל קבלה של עושר ומה שהוא מביא עימו, לטוב ולרע. בעיקר יש כאן כנות מהזן האלגנטי באופן הצגת הדברים בצורה כובשת ומלאת יופי. כולם זוכים לדבר. לומר את דברם גם לאחר שנים רבות ממרחק הפרשה ומשמעויותיה לחיים, גם ולול וצילומי ה-8 מלימטר בהם הוא מופיע או מצלם מצליחים לענות על לא מעט

שאלות במפגש של האדם "הרגיל" אל מול האחר שכוחו נשען על מעמדו או כספו.

אני מעדיף לראות בסרט הזה את הנרטיב העלילתי שלו: הצלחה, לא ללא משברים בהכרח, המבוססת על מאמץ, שאפתנות וכן, גם הרבהעבודה קשה, אהבה המבוססת על נאמנות ועל ההשלכות של התרתה של אותה הנאמנות, ועל יכולתו של האינדודואל לשרוד מבחן שהוא לעתים גדול ממנו.

נוגע ללב, חד ועשוי באופן כובש במיוחד. הסרט משודר בערוץ יס דוקו.